

Μια εποπτική ματιά σε ένα τοπίο ρατσισμού και διακρίσεων στην ΕΕ

- Η ισχύουσα νομοθεσία, οι μηχανισμοί και οι θετικές πρωτοβουλίες δυσκολεύονται να παράξουν απτά αποτελέσματα
- Η ξενοφοβία και τα εγκλήματα ρατσιστικού μίσους αυξάνεται ραγδαία στις χώρες που πλήττονται από την οικονομική κρίση
- Συστηματικά και ενοποιημένα φαινόμενα διακρίσεων σε όλες χώρες της ΕΕ
- Οργανωμένη βία από εξτρεμιστικές ακροδεξιές ομάδες και άνοδος του ξενοφοβικού πολιτικού λόγου

- Τα δεδομένα δείχνουν ότι στην Ευρώπη υπάρχει ένα συστηματικό, χρόνιο και παγιωμένο τοπίο σοβαρών ανισοτήτων, αποκλεισμού και διακρίσεων κατά των μεταναστών και των μειονοτήτων, παρά το σταθερά βελτιούμενο νομικό πλαίσιο - αν και σε αρκετές χώρες δεν υπάρχει στο νόμο ορισμός των ρατσιστικών / εγκλημάτων μίσους - και την τυπική ύπαρξη μηχανισμών προσφυγής και προστασίας θυμάτων.
- Σχεδόν παντού υπάρχει μια ανησυχητική τάση αύξησης λόγου μίσους και βίας από ακροδεξιές εξτρεμιστικές οργανωμένες ομάδες . Ωστόσο είναι αυξημένα τόσο τα φαινόμενα ρατσιστικού λόγου και μίσους στο διαδίκτυο, όσο και η ευρύτερη διάχυση των στερεοτύπων και της ξενοφοβίας στον κεντρικό πολιτικό λόγο και τη δημόσια σφαίρα στη συντριπτική πλειοψηφία, αν όχι σχεδόν σε όλες τις 17 χώρες του δικτύου RED.
- Υπάρχει μια πληθώρα θετικών πρωτοβουλιών για την καταπολέμηση των διακρίσεων στην απασχόληση και την εκπαίδευση, ωστόσο, σε αντίφαση με την πραγματική κατάσταση στις κοινωνίες. Οι μετανάστες και οι μειονότητες αποκλείονται, υφίστανται εκμετάλλευση ή διακρίσεις στο χώρο εργασίας, ενώ τα παιδιά των Ρομά αποκλείονται ή διαχωρίζονται στον τομέα της εκπαίδευσης στις περισσότερες χώρες της ΕΕ που ανήκουν στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο RED.
- Στις περισσότερες χώρες, ειδικά ζητήματα υγείας και παθήσεις πλήττον μετανάστες και μειονοτικές ομάδες, όπως ασθένειες πιο διαδεδομένες μεταξύ των μεταναστών και των μειονοτικών ομάδων, ενώ έχουν περιορισμένη ή / υφίστανται αποκλεισμούς και διακρίσεις στην πρόσβαση στην κοινωνική προστασία και φροντίδα
- Σε όλες σχεδόν τις χώρες της ΕΕ που ανήκουν στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο RED, έχουν αναφερθεί προβλήματα σχετικά με την εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας που απαγορεύει τις διακρίσεις και την καταπολέμηση του ρατσισμού και των εγκλημάτων μίσους. Μέχρι στιγμής δεν έχει υπάρξει διεξοδική και συνολική αξιολόγηση της ουσιαστικής εφαρμογής νομοθεσίας για την καταπολέμηση των διακρίσεων και του ρατσισμού.
- Οι αδυναμίες στην ετοιμότητα και η ελλιπής αναταπόκριση της αστυνομίας και της δικαιοσύνης σε πολλές χώρες της ΕΕ, το ethnic profiling, καθώς και η φερόμενη συμμετοχή των δημοσίων λειτουργών (κυρίως ενστόλων), ως δραστών εγκλημάτων ρατσιστικού μίσους, φαίνεται να είναι κρίσιμα για την κατανόηση των προβλημάτων σχετικά με την αντιμετώπιση του ρατσιστικού εγκλήματος και ξενοφοβίας.
- Στις περιπτώσεις που φαίνεται να υπάρχουν ορισμένες θετικές πρωτοβουλίες και πολιτικές, δεν παράγουν σημαντικά αποτελέσματα με ουσιαστικό αντίκτυπο.
- Υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις στη συλλογή δεδομένων, παρακολούθηση, αξιολόγηση και επανεξέταση των πολιτικών και πρακτικών για την καταπολέμηση του ρατσισμού και των διακρίσεων και την προώθηση της ίσης μεταχείρισης.
- Οι μετανάστες και οι μειονότητες υποεκπροσωπούνται κατα πολύ στο δημόσιο τομέα και στα μέσα ενημέρωσης. Αντίθετα ο λόγος μίσους και οι αρνητικές απεικονίσεις από τα μέσα ενημέρωσης είναι αρκετά συχνά στη δημόσια ζωή και ευρέως διαδεδομένα στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.
- Η δεξιά πτέρυγα των εξτρεμιστικών ομάδων και των σχετικών πολιτικών σχηματισμών είναι σε άνοδο, τόσο όσον αφορά τον αριθμό των μελών τους, όσο και στο βαθμό που είναι ανεκτοί ή ακόμη και εκλέγονται από το ευρύ κοινό σε τοπικές και εθνικές εκλογές
- Πολιτικά κόμματα και / ή πολιτικοί εκπρόσωποι όλου του πολιτικού φάσματος σε πολλές χώρες χρησιμοποιούν αντι-μεταναστευτική και ξενοφοβική ρητορική
- Στην πλειονότητα, αν όχι σε όλες τις χώρες της ΕΕ που μελετήθηκαν, η αστυνομία και το δικαστικό σώμα έχουν αναφερθεί από έγκυρες πηγές, ως ανεπαρκείς για την αποτελεσματική καταπολέμηση της ρατσιστικής βίας και των εγκλημάτων μίσους, παρά το γεγονός ότι η σχετική και πλήρης εθνική νομοθεσία έχει τεθεί σε ισχύ.

→ Ρομά και μουσουλμάνοι είναι οι κυρίως (θυματοποιούμενες) εθνοτικές ομάδες

→ Η μειονότητα των Ρομά είναι στις περισσότερες χώρες ο κύριος στόχος των πολιτικών ένταξης και θετικών μέτρων και πρωτοβουλιών, έστω και χωρίς αξιοσημείωτη επιτυχία

→ Διακρίσεις στο ύψος των αμοιβών και στο χώρο εργασίας, ανεργία – είναι τα πλέον σοβαρά εμπόδια στην πρόσβαση στην απασχόληση (κυρίως για τους μετανάστες)

→ Διακρίσεις και εμπόδια ή άρνηση της πρόσβασης στη στέγαση και τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης (κυρίως για τους Ρομά)

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο RED για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας αποτελείται από 18 οργανώσεις σε 17 κράτη μέλη της ΕΕ. Συντονίζεται από το Ινστιτούτο για τα Δικαιώματα την Ισότητα και Ετερότητα.

Institute for Rights Equality & Diversity, i-RED, www.i-red.eu **i-RED**

Info: +30 2121026960 red@i-red.eu info@i-red.eu

Ο ρατσισμός, οι διακρίσεις, η ξενοφοβία και η μισαλλοδοξία μπορεί να αξιολογηθούν ως παρεπόμενα της κρίσης, αλλά και ως αίτια και συνθήκες που προκαλούν περαιτέρω οικονομική δυσπραγία και σπατάλη του ανθρώπινου κεφαλαίου και των δημόσιων πόρων